

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
terviktekst
29.03.2024
Hetkel kehtiv
RT I, 26.03.2024, 18

Korterelamu elemendipõhise rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused ja kord

Vastu võetud 24.08.2020 nr 51
[RT I, 28.08.2020, 3](#)
jõustumine 31.08.2020

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
05.11.2021	RT I, 10.11.2021, 3	13.11.2021
20.12.2021	RT I, 29.12.2021, 3	01.01.2022, sõna „KredEx” on asendatud sõnaga „EIS” vastavas käändes
30.05.2022	RT I, 03.06.2022, 2	06.06.2022
11.01.2023	RT I, 17.01.2023, 1	20.01.2023
21.03.2024	RT I, 26.03.2024, 13	29.03.2024

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 161 lõike 3 ja § 182¹ lõike 5 ning [riigieelarve seaduse](#) § 53¹ lõike 1 alusel.
[[RT I, 17.01.2023, 1](#)- jõust. 20.01.2023]

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kohaldamisala

Määrus kehtestatakse riigi eelarvestrateegias 2020–2023 määratud meetme „Energiasäästumeetmed korterelamutes” eesmärkide elluviimiseks.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk

Toetuse andmise eesmärgid on:

- 1) korterelamute rekonstrueerimisel uute tehniliste lahenduste kasutuselevõtu soodustamine;
- 2) korterelamute energiatõhususe ja parema sisekliima saavutamine;
- 3) energiasõltuvuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine.

§ 3. Meetme elluviija

Toetuse taotlusi menetleb, väljamakseid teeb ja järelevalvet teostab Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi *EIS*).

[[RT I, 29.12.2021, 3](#)- jõust. 01.01.2022]

§ 4. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) energiakasutus – soojus- või elektrienergia kasutus korterelamuse;
- 2) energiamärgis – ehitusseadustiku § 66 alusel kehtestatud nõuetele vastav tähis, mis annab infot hoone projekteeritud energiavajaduse või tegeliku energiatarbimise kohta;
- 3) energiatõhususarv – arvutuslik summaarne tarnitud energiade kaalutud erikasutus hoone tüüpilisel kasutusel, millest arvatakse maha summaarne eksporditud energiade erikasutus;

- 4) korterelamu – taotleja liikmete kaasomandis olev tüüpprojekt alusel ehitatud kuni 5-korruselise elamu, milles on kolm või enam korteriomandit;
- 5) lokaalne taastuvenergia – ehitusseadustiku § 65 lõike 3 alusel kehtestatud nõuetele vastav energia, mida kasutatakse eelkõige hoone toimimiseks või kasutamiseks;
- 6) mõõdetud energiakasutuse andmetel põhinev energiamärgis – ehitusseadustiku § 66 lõike 6 alusel kehtestatud nõuetele vastav olemasoleva hoone energiamärgis;
- 7) projekt – toetuse ja omafinantseeringuga teostatav määruse nõuetele vastav rekonstrueerimiseks vajaliku ehitusprojekti koostamine, rekonstrueerimistööd ja omanikujärelevalve, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks toetust taotletakse ja kasutatakse;
- 8) rekonstrueerimine – ehitusseadustiku § 4 lõike 3 punktide 1–3 kohane hoone põhikonstruktsioonide ja tehnosüsteemide ümberehitamine, mille tulemusena suureneb hoone energiatõhusus ja paraneb sisekliima;
- 9) rekonstrueerimistööd – § 6 lõike 1 punktides 1–12 nimetatud tööd;
- 10) renoveerimislaen – korterelamu rekonstrueerimisele ja energiasäästu saavutamisele suunatud krediidi- või finantseerimisasutuse või ettevõtjate toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse § 5¹ lõikes 1 nimetatud sihtasutuse või äriühingu väljastatav laen;
- 11) sisekliima tagamine – energia kasutamine ruumiõhu kvaliteedi tagamiseks ning valgustamiseks vastavalt hoone tüüpilisele kasutusele;
- 12) tüüpprojekt – elamu tüüpprojekt seeria 1–317, 1–464, 111–121 või 111–133.

§ 5. Riigiabi

(1) Kui määruse alusel antav toetus on riigiabi, kohaldatakse komisjoni 20. detsembri 2011. a otsuses nr 2012/21/EL Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antava riigiabi suhtes (ELT L 7, 11.1.2012, lk 3–10) sätestatud tingimusi.

(2) Kui määruse alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi, kohaldatakse komisjoni määrust (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) või komisjoni määrust (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) ja konkurentsiseaduse §-des 31 ja 33 sätestatud.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse osakaal

§ 6. Toetatavad tegevused

- (1) Toetuse andmisel on toetatavateks tegevusteks:
- 1) akende, tuletõkke- ja välisuste vahetusest ning kütte- ning ventilatsioonisüsteemi ehitamisest tuleneva siseviimistluse taastamine ja sellega kaasnevad tööd;
  - 2) avatäidete vahetamine või renoveerimine ning sellega kaasnevad tööd;
  - 3) fassaadi rekonstrueerimine, soojustamine ja sellega kaasnevad tööd;
  - 4) hoonesse sisse- ja väljapääsu tagamiseks lifti ehitamine, trepimademetele panduste ja käsipuude paigaldamine ning sellega kaasnevad tööd;
  - 5) katuse ja katuslae rekonstrueerimine, soojustamine, varikatuse lisamine ning sellega kaasnevad tööd;
  - 6) keldri rekonstrueerimine, soojustamine ja sellega kaasnevad tööd;
  - 7) küttesüsteemi asendamine, rekonstrueerimine ja tasakaalustamine, küttesüsteemi tasakaalustamise protokoll koostamine ning sellega kaasnevad tööd;
  - 8) lokaalse taastuvenergia kasutamiseks vajalike seadmete soetamine ja paigaldamine ning sellega kaasnevad tööd;
  - 9) rõdude ja lodžade rekonstrueerimine või lisamine, klaasi paigaldamine või rõdude asendamine ja sellega kaasnevad tööd;
  - 10) soojustagastusega ventilatsioonisüsteemi ehitamine või ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine ja sellega kaasnevad tööd;
  - 11) vee- ja kanalisatsioonisüsteemi paigaldamine, asendamine või rekonstrueerimine ja sellega kaasnevad tööd;
  - 12) üldkasutatavatel pindadel asuva hoone elektrisüsteemi asendamine või rekonstrueerimine ja sellega kaasnevad tööd;
  - 13) punktides 1–12 nimetatud tööde teostamiseks vajaliku ehitusprojekti koostamine ja selle aluseks oleva ehitusuuringu ja ehitise auditi tegemine;
  - 14) omanikujärelevalve teostamine;
  - 15) tehnilise konsultandi teenuse kasutamine vastavalt § 8 lõikele 3.

(2) Fassaadi soojustamine on toetatavaks tegevuseks, kui selleks kasutatakse tehases eelnevalt valmistatud välisseina elemente ning hoone juures toimuvad ainult elementide paigaldamisega seotud tööd.
[RT I, 10.11.2021, 3- jõust. 13.11.2021]

§ 7. Abikõlblikud kulud

(1) Abikõlblikud kulud on §-s 2 nimetatud toetuse andmise eesmärkide saavutamiseks ja taotluse rahuldamise otsusega kinnitatud toetatavate tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud.

(2) Omanikujärelevalve kulud on abikõlblikud, kui omanikujärelevalvet teostab ehitusseadustiku §-s 23 sätestatud pädev isik.

(3) Tehnilise konsultandi teenuse kulu on abikõlblik, kui taotleja on sõlminud lepingu § 8 lõikes 2 sätestatud nõuetele vastava isikuga ja tehniline konsultant on kantud § 8 lõikes 6 sätestatud nimekirja § 17 lõikes 2 sätestatud taotluste vastuvõtmisest teavitamise päevaks.

(4) Paragrahvi 6 lõike 1 punktis 11 nimetatud kulu on abikõlblik kuni 15 protsendi ulatuses rekonstrueerimistööde kogumaksumusest.

§ 8. Tehniline konsultant

(1) Taotlejal on õigus sõlmida leping tehnilise konsultandiga või ettevõtjaga, kelle kaudu osutab tehniline konsultant teenust.

(2) Tehnilise konsultandina võib tegutseda füüsiline isik, kes on sooritanud nõutaval tasemel Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi heaks kiidetud koolitusmooduli alusel läbiviidud korterelamute rekonstrueerimise pädevuskoolituse eksami ning kes vastab vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

- 1) kellel on vähemalt 3-aastane kogemus korteriühistu juhatuse liikmena;
- 2) kellel on vastavalt Vabariigi Valitsuse 18. detsembri 2008. a määruse nr 178 „Kõrgharidusstandard” lisale 3 „Õppekavagrupid õppevaldkondades, nendes kõrgharidustaseme õpet läbiviivad õppeasutused ning nende antavad diplomid ja akadeemilised kraadid” diplom või akadeemiline kraad tehnika, tootmise ja ehituse õppevaldkonda kuulavas õppekavagrupis;
- 3) kellel on ehitiste energiatõhususe kutseala energiaaudiitori kutse 6. tase;
- 4) kellel on ehitiste energiatõhususe kutseala diplomeeritud energiatõhususe spetsialisti kutse 7. tase, välja arvatud energiakasutuse modelleerija osakutse;
- 5) kellel on ehitiste energiatõhususe kutseala volitatud energiatõhususe spetsialisti kutse 8. tase;
- 6) kellel on kinnisvarateenuste kutseala korteriühistu juhi kutse 4. tase;
- 7) kellel on kinnisvarateenuste kutseala kinnisvara halduri kutse 4. või 5. tase;
- 8) kellel on kinnisvarateenuste kutseala kinnisvara haldusjuhi kutse 6. tase.

(3) Tehnilise konsultandi ülesandeks on koostöös taotlejaga hoone rekonstrueerimise ehitusprojekti projekteerimise ja ehituse korraldamine ning rekonstrueerimistööde koordineerimine. Tehniline konsultant võib teostada omanikujärelevalvet, kui ta on § 7 lõikes 2 nimetatud pädev isik.

(4) Tehniline konsultant peab pakkuma sõltumatut teenust. Tal ei tohi olla majanduslikke huvisid ettevõtjate suhtes, kellelt võetakse projekteerimis- või rekonstrueerimistöödeks pakkumusi ning kes teostavad nimetatud töid ja kellelt võetakse pakkumusi omanikujärelevalve teostamiseks, välja arvatud juhul, kui omanikujärelevalvet teostava ettevõtja juures tegutseb tehniline konsultant ehitusseadustiku § 21 lõike 1 punktis 1 nimetatud isikuna.

(5) Tehniline konsultant ei tohi kuuluda korteriühistu valitsejana tegutseva juriidilise isiku juhtorganitesse või tegutseda korteriühistu valitsejast juriidilise isikuga lepingulistest suhetes ega olla korteriühistu valitseja poolt nimetud majahalduriks toetust taotlevas korteriühistus.

(6) EIS avaldab oma kodulehel nimekirja lõikes 2 sätestatud nõuetele vastavatest isikutest.

(7) EISil on õigus tehniline konsultant lõikes 6 nimetatud nimekirjast eemaldada, kui selgub et isik ei vasta lõikes 2 sätestatud nõuetele või tema tegevus ei vasta lõigetes 3 ja 4 sätestatule või esineb põhjendatud kahtlus tema pädevuse osas.

§ 9. Mitteabikõlblikud kulud

Mitteabikõlblik on:

- 1) hoone laiendamise, pööningukorruse või maa-aluse korruse väljaehitamise ja nimetatud tegevustega seotud ettevalmistavate tööde kulu;
- 2) trahv, viivis ja muu rahaline karistus ning õigusabikulu.

§ 10. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Enne EISile taotluse esitamist taotleja teostatud tegevuste ja võetud kohustuste kulud ei ole abikõlblikud.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates kuni 24 kuud.

(3) Toetuse saaja võib taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist juhul, kui projekti elluviimisel on ilmnenud toetuse saajast sõltumatud erakorralised asjaolud ja tingimused, et projekti tegevused lõpetatakse hiljemalt 31. detsembril 2024. a.

[RT I, 26.03.2024, 13- jõust. 29.03.2024]

§ 11. Toetuse osakaal

Toetuse osakaal on 50 protsenti abikõlblikest kuludest projekti kohta.

§ 12. Toetusega saavutatav tulemus

(1) Rekonstrueerimise toetamisel peab toetuse saaja projekti elluviimise tulemusena tagama kõigi järgmiste nõuete täitmise:

- 1) eemaldama korterites asuvad ruumiõhust sõltuvad loomuliku tõmbega korstnalõõriga ühendatud gaasiveesoojendid või gaasikatlad, välja arvatud kinnise põlemiskambriga ruumiõhust sõltumatud gaasiveesoojendid või gaasikatlad;
- 2) kasutama elektrilise eelküttekalorifeerita ventilatsiooniseadmeid;
- 3) paigaldama soojustagastusega sissepuhke ja väljatõmbe ventilatsioonisüsteemi, mis teenindab kõiki korterite ruume või soojuspumbaga soojustagastusega väljatõmbe ventilatsioonisüsteemi, mis tagab võrdväärse sisekliima ja on varustatud välisõhu eelsoojendamise ja filtreerimise seadmetega nagu värske õhu radiaatorid;
- 4) rekonstrueerima keskküttesüsteemi vähemalt korteripõhiselt reguleeritavana ja paigaldama radiaatoritele piirajatega varustatud termostaatventiilid, mis võimaldaks reguleerida ruumi temperatuuri vahemikus 18–23 kraadi Celsiuse skaala järgi;
- 5) saavutama rekonstrueerimistööde tulemusena vähemalt energiatõhususarvu klassi C (energiatõhususarv $ETA \leq 150 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$);
- 6) sissepuhke välisõhuvooluhulgad vähemalt 10 l/s magamis- ja elutubades müratasemel mitte üle 25 dB(A);
- 7) sissepuhke-väljatõmbe ventilatsiooniseadmetel peab olema järelküttekalorifeer, mis võimaldab tagada sissepuhke temperatuuri 18 kraadi Celsiuse skaala järgi;
- 8) soojustama ja rekonstrueerima katuse soojuslähivuse tasemega $U \leq 0,12 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$;
- 9) soojustama ja rekonstrueerima välisseinad täies mahus soojuslähivuse tasemega $U \leq 0,18 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$;
- 10) tagama korterite pideva ventilatsiooni;
- 11) tagama, et kõik aknad on kolmekordse klaaspaketiga, mille avatäite kompleksne soojuslähivuse tase paigaldatuna on $U \leq 1,10 \text{ W}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$;
- 12) tagama, et soojuspumbaga soojustagastuse puhul on soojuspumba tarbitav elekter ja soojuspumba toodetav soojusenergia eraldi arvestitega mõõdetav;
- 13) välisseina ja akna liitekohta arvutuslik keskmine joonsoojuslähivus peab olema $\leq 0,05 \text{ W}/(\text{m} \cdot \text{K})$;
- 14) väljatõmbe õhuvooluhulgad 1-toaliste korterite WC-s ja pesuruumis kokku vähemalt 10 l/s ja köögis 6 l/s, 2-toaliste korterite WC-s ja pesuruumis kokku vähemalt 15 l/s ja köögis 8 l/s, 3- ja enamatoaliste korterite WC-s vähemalt 10 l/s ja pesuruumis vähemalt 15 l/s ja köögis 8 l/s.

(2) Kui ventilatsioonisüsteemi projekteerimisel, ehitamisel või mõõdistamisel selgub, et mõne ruumi väljatõmbe õhuvooluhulka ei ole võimalik objektiivsetel põhjustel täita, loetakse lõike 1 punktis 12 sätestatud väljatõmbe õhuvooluhulkade nõue täidetuks kogu korteri õhuvahetuskordsuse 0,5 1/h saavutamisega.

(3) Lõikes 2 sätestatud erisus kohaldub kuni 20 protsendile korteritest korterelamu kohta.

(4) Paragrahvis kasutatakse järgmisi tähiseid:

- 1) a – aasta;
- 2) dB(A) – A-korrigeeritud helirõhutase detsibellides;
- 3) h – tund;
- 4) K – kelvin;
- 5) kWh – kilovatt-tund;
- 6) l – liiter;
- 7) m – meeter;
- 8) m² – ruutmeeter;
- 9) s – sekund.
- 10) W – vatt.

§ 13. Rekonstrueerimise erisused

(1) Kaugküttevõrguga ühendamata korterelamu või kaugküttega, mis töötab ainult kütteperioodil, ühendatud korterelamu, kus sooja tarbevett valmistatakse lokaalselt elektriboileritega, rekonstrueerimisel tuleb saavutada §-s 11 sätestatud maksimaalse osakaaluga toetuse saamiseks energiatõhususarv, mis vastab vähemalt energiatõhususarvu klassile D (energiatõhususarv $ETA \leq 180 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$). Nimetatud erisus ei laiene kaugküttevõrguga ühendamata korterelamule, mis rekonstrueerimise käigus ühendatakse kaugküttevõrguga.

(2) Tõhusa kaugküttevõrguga, mis töötab aasta läbi, ühendatud korterelamu rekonstrueerimisel ei ole väljatõmbeõhu soojuspumba kasutamine lubatud.

§ 14. Eelnevalt teostatud rekonstrueerimistööde arvestamine

Kui keskküttesüsteem on enne taotluse esitamist rekonstrueeritud korteripõhiselt reguleeritavaks, ei pea radiaatoritele paigaldatud termostaatventiile välja vahetama temperatuuri piiranguga termostaatventiilide vastu.

§ 15. Toetuse piirsumma

(1) Toetuse maksimaalne summa on 2 000 000 eurot korterelamu kohta.

[RT I, 17.01.2023, 1- jõust. 20.01.2023]

(2) Omafinantseeringu määr peab katma projekti abikõlblikest kuludest selle osa, mida toetusest ei hüvitata. Omafinantseeringuna ei käsitleta toetust teisest meetmest või riigieelarve, muu avaliku sektori või välisabi vahenditest.

§ 16. Ehitusprojekti koostaja ja rekonstrueerimistööde teostaja

(1) Ehitusprojekti koostaja ja rekonstrueerimistööde teostaja valib toetuse saajale EIS avaliku konkursi korras.

(2) Lõikes 1 nimetatud korras valitud ehitusprojekti koostaja ja rekonstrueerimistööde teostaja teeb EIS toetuse saajale teatavaks taotluse rahuldamise otsuses sätestatud korras.

3. peatükk

Toetuse taotlemine, taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded

§ 17. Toetuse taotlemine

(1) Taotlusi võetakse vastu voorupõhiselt.

(2) Taotluste vastuvõtmise alguskuupäevast, rahastamise eelarvest ja selle jagunemisest tüüpprojektide vahel teavitab EIS üleriigilise levikuga päevalehes ja oma kodulehel vähemalt 30 kalendripäeva enne taotluste vastuvõtu algust.

(3) Taotlusvoor on avatud vähemalt 60 kalendripäeva.

(4) Kui esitatud taotluste maht ületab taotluste rahastamise eelarve, peatab või lõpetab EIS taotluste vastuvõtmise ja teatab peatamisest või lõpetamisest oma kodulehel. Taotluse rahuldamise otsused tehakse taotluste rahastamise eelarve mahus.

(5) Taotleja esindusõiguslik isik esitab taotluse EISi kodulehel kirjeldatud viisil.

§ 18. Nõuded taotlejale

(1) Toetust võib taotleda korteriühistu.

(2) Kui korterelamus on rohkem kui viis korteriomandit, peab korteriomanditest vähemalt 80 protsenti olema vähemalt viie erineva füüsilise isiku omandis.

(3) Kui korterelamus on viis või vähem korteriomandit, peab igal korteriomandil olema erinev füüsilisest isikust omanik.

(4) Kui toetus on vähese tähtsusega abi, võetakse arvesse komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artiklis 5 või komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 artikli 2 lõigetes 6–8 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid. Taotlejale kolme järjestikuse majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi koos määruse alusel antava toetusega ei tohi ületada vastavalt 200 000 või 500 000 eurot.

§ 19. Taotleja ja toetuse saaja kohustused

(1) Taotleja on kohustatud:

- 1) kinnitama, et taotluses esitatud teave vastab määruses sätestatud nõuetele ja tingimustele;
- 2) tõendama projekti omafinantseeringu ja mitteabikõlblike kulude tasumise suutlikkust;
- 3) esitama EISi nõudmisel lisateavet EISi määratud tähtaja jooksul;
- 4) tagama, et tal on korteriomanike üldkoosoleku kehtiv otsus toetuse abil plaanitavate rekonstrueerimistööde teostamise kohta;
- 5) tagama, et tal on renoveerimislaua võtmise vajadusel korteriomanike üldkoosoleku kehtiv otsus renoveerimislaua võtmiseks ulatuses, mida ei kata taotletava osakaaluga toetus ja muu olemasolev omafinantseering;

6) võimaldama ja osutama igakülgselt abi taotluses esitatud teabe kontrollimiseks tema kohta või kavandatava tegevuse asukohas;

7) teavitama viivitamata taotluses esitatud andmetes toimunud muudatusest või ilmnunud asjaolust, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist.

(2) Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) sõlmima taotluse rahuldamise otsuses sätestatud korras teatavaks tehtud ehitusprojekti koostaja ja rekonstrueerimistööde teostajaga asjakohased lepingud 30 päeva jooksul taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates ja esitama need EISile, välja arvatud juhul, kui taotluse rahuldamise otsusest tuleneb teistsugune tähtaeg;
- 2) esitama EISile renoveerimislaenu saamise positiivse otsuse või tõendama, et ta omab omafinantseeringu tasumiseks piisavalt rahalisi vahendeid, 30 päeva jooksul taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates;
- 3) saada ehitusprojektile EISi kooskõlastuse enne rekonstrueerimistöödega alustamist;
- 4) teostama rekonstrueerimistööd vastavalt määruses ja taotluse rahuldamise otsuses nimetatud tingimustele;
- 5) sõlmima tehnosüsteemide regulaarse hooldusjuhise täitmise tagamiseks hoolduslepingud kehtivusega vähemalt viis aastat pärast tööde üleandmise-vastuvõtmise kuupäeva;
- 6) võtma omanikujärelevalve ja tehnilise konsultandi teenuse tellimisel pakkumused vastavalt §-s 26 sätestatule.

§ 20. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlus on esitatud ettenähtud viisil ja EISi kinnitatud vormil koos nõutud dokumentidega;
- 2) taotlus sisaldab määruses nõutud teavet;
- 3) taotluse on allkirjastanud taotleja esindusõiguslik isik;
- 4) toetust taotletakse määruses sätestatud eesmärkidel ja toetatavatele tegevustele;
- 5) taotletava toetuse suurus ja selle osakaal abikõlblikest kuludest ei ületa §-s 11 sätestatud toetuse osakaalu ega § 15 lõikes 1 sätestatud piirsummat.

(2) Taotlus peab sisaldama järgmiseid andmeid ja dokumente:

- 1) taotleja nimi, aadress, telefoni number, e-posti aadress;
- 2) taotleja kontaktisik ja tema telefoni number;
- 3) korterelamu ehitisregistri kood;
- 4) taotletav toetuse osakaal;
- 5) teave taotluses nimetatud projekti kuludele teisest meetmest või riigieelarve, muu avaliku sektori või välisabi vahenditest toetuse taotlemise ja saamise kohta;
- 6) kinnitus, et toetuse saaja on nõus haldusaktide, dokumentide ja teabe kättetoimetamisega elektrooniliselt;
- 7) hoone mõõdetud energiakasutuse andmetel põhinev energiamärgis, mis on koostatud mitte varem kui 3. mail 2013. a.;
- 8) korteriomanike üldkoosoleku otsuse protokoll, milles on fikseeritud rekonstrueerimistööde teostamise otsus, rekonstrueerimistööde ja kaasnevate teenuste kirjeldus, vajadusel renoveerimislaenu võtmise otsus projekti elluviimiseks ja laenu võimalik maksimaalne summa;
- 9) korteriühistu liikmete nimekiri seisuga, mis ei ole varasem kui 30 kalendripäeva enne EISile taotluse esitamist;
- 10) taotleja kinnitus, et ta on teadlik, et toetus võidakse tagasi nõuda, kui esinevad määruse § 32 lõikes 1 nimetatud toetuse tagasi nõudmise alused, või taotluse rahuldamise otsus võidakse tunnistada kehtetuks, kui esinevad taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise alused.

4. peatükk Taotluse menetlemine

§ 21. Taotluse menetlemine

(1) EIS teostab taotleja ja esitatud taotluse suhtes järgmisi toiminguid:

- 1) taotluse registreerimine;
- 2) taotluse läbivaatamine;
- 3) selgituste ja lisainformatsiooni või taotluse täienduste küsimine;
- 4) taotluse muudatusepanekute tegemine;
- 5) hinnangu andmine riigiabi või vähese tähtsusega abi reeglitega kokkusobivuse kohta;
- 6) taotluse ja taotleja nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine;
- 7) taotluse hindamine;
- 8) taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemine;
- 9) taotluse rahuldamise otsuse muutmise;
- 10) taotluse rahuldamise otsuse osaline või täielik kehtetuks tunnistamine.

(2) Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse taotluse ja selle lisadokumentide ning taotleja vastavust määruse nõuetele ja taotletava toetuse kulude abikõlblikkust.

(3) EIS võib taotluse läbivaatamise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses ja selle lisades esitatud andmete kohta või taotluse täiendamist või muutmist, kui esitatud taotlus või projekti kirjeldus ei ole piisavalt selge või selles esineb puudusi, näidates ühtlasi, millised puudused vajavad kõrvaldamist. Taotlejale

antakse puuduste kõrvaldamiseks kuni 10-tööpäevane tähtaeg vastavasisulise teate väljastamise kuupäevast arvates. Taotluse menetlustähtaja kulgemine peatub kuni puuduste kõrvaldamiseni.

(4) Taotlus ja taotleja tunnistatakse nõuetele vastavaks juhul, kui on täidetud kõik määruuses taotlusele ja taotlejale esitatud nõuded.

(5) Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) taotlus ei vasta määruuses taotlusele esitatavatele nõuetele ja taotleja ei ole taotluses esinevaid puudusi määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;
- 2) taotleja mõjutab õigusvastaselt taotluse menetlemist;
- 3) taotleja ei võimalda kontrollida taotluse nõuetele vastavust või teha paikvaatlust.

(6) EISil on õigus teha taotlejale ettepanek taotlust muuta, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik taotluse rahastamise eelarve mahu tõttu või kui taotluse täielik rahuldamine ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetuse summat, projekti tegevusi, kulusid ja projektiga saavutatavaid tulemusi või mõju meetme tegevuste tulemustesse. Ettepanekuga nõustumisel esitab taotleja muudetud taotluse ning EIS menetleb edasi taotlust muudetud kujul.

(7) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 12 kuud taotlusvooru sulgemisest arvates.

[RT I, 10.11.2021, 3- jõust. 13.11.2021]

§ 22. Taotluse hindamine

(1) EIS hindab kõiki nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi järgmiste kriteeriumide järgi:

- 1) korterelamu energiakasutus;
- 2) korterelamu suletud netopinna suurus.

(2) Sama tüüpprojekti kohta esitatud taotlused reastab EIS mõõdetud energiakasutuse andmete alusel pingeritta suuremast energiakasutusest väiksemani. Sama energiakasutuse korral saab pingereas kõrgema koha taotlus, millega taotletakse toetust suurema suletud netopinnaga korterelamu rekonstrueerimiseks.

(3) Kui sama tüüpprojekti kohta esitatud taotluste rahuldamise otsuste maht on väiksem kui vastavale tüüpprojektile eraldatud toetuste rahastamise eelarve, jagatakse vastavale tüüpprojektile eraldatud toetuste rahastamise kasutamata eelarve jääk teiste tüüpprojekti taotluste vahel selliselt, et reastatakse kõik § 24 lõike 1 punkti 3 või 4 alusel eelarvelistel põhjustel rahuldamata jäänud taotlused ühte pingeritta lõikes 2 sätestatud korras, võttes aluseks lõikes 1 nimetatud valikukriteeriumid.

§ 23. Taotluse rahuldamine

(1) Taotlused rahuldatakse § 22 lõike 2 kohaselt moodustatud pingerea alusel pingerea esimesest taotlusest alustades kuni taotluseni, mille rahuldamiseks jätkub vastavas taotlusvoorus vastavale tüüpprojektile eraldatud eelarvelisi vahendeid. Juhul kui vastavale tüüpprojektile eraldatud eelarvelised vahendid ei ammendu kõigi nõuetele vastavate taotluste rahuldamise järel, eraldab EIS vastavale tüüpprojektile eraldatud taotluste rahastamiseks ette nähtud eelarves ülejäävad vahendid § 22 lõike 3 alusel.

(2) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) toetuse eraldaja;
- 2) toetuse saaja;
- 3) toetatavad tegevused ja nende elluviimise eeldatav ajakava;
- 4) toetuse osakaal, summa ja toetuse maksmise eeldatav ajakava;
- 5) projekti kogumaksumus;
- 6) projekti abikõlblikkuse periood;
- 7) asjakohasel juhul teave, et toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 või (EL) nr 360/2012 mõistes või riigiabi komisjoni (EL) nr 2012/21 mõistes;
- 8) otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg;
- 9) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number.

(3) Taotluse rahuldamise otsus toimetatakse taotlejale elektrooniliselt kätte 10 tööpäeva jooksul nimetatud otsuse tegemisest arvates.

§ 24. Taotluse rahuldamata jätmise

(1) Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse juhul, kui:

- 1) taotleja või taotlus ei vasta määruuse nõuetele;
- 2) taotleja mõjutab õigusvastaselt taotluse menetlemist;
- 3) taotluste rahastamise eelarve mahu tõttu ei ole võimalik projekti toetada;
- 4) taotleja ei ole nõus § 21 lõike 6 kohase ettepanekuga muuta taotlust.

(2) Taotluse rahuldamata jätmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) otsuse tegija;
- 2) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 3) taotluse esitaja;
- 4) otsuse tegemise õiguslikud ja faktilised alused;
- 5) otsuse vaidlustamise alused ja tähtaeg.

(3) Taotluse rahuldamata jätmise otsus toimetatakse taotlejale § 23 lõikes 3 sätestatud korras.

§ 25. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse või see tunnistatakse kehtetuks EISi algatusel või toetuse saaja taotluse alusel.

(2) Toetuse saaja on kohustatud taotlema EISilt taotluse rahuldamise otsuse muutmist järgmistel juhtudel:

- 1) soovitakse pikendada projekti abikõlblikkuse perioodi pikemaks kui § 23 lõike 2 punktis 6 märgitud abikõlblikkuse periood;
- 2) soovitakse muuta toetatavat tegevust või lisada täiendavat toetatavat tegevust;
- 3) soovitakse muuta toetuse summat;
- 4) toetuse saajal ei ole võimalik jätkata toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel.

(3) Lõike 2 punktis 4 sätestatud juhul on toetuse saajal õigus saada toetust juba tehtud nõuetele vastavate tööde eest, mis on teostatud ja mille tulemused on vastu võetud kooskõlas algse taotluse rahuldamise otsusega ning mis on panustanud toetuse andmise eesmärgi saavutamisse.

(4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmisel toetuse summat ei suurendata, välja arvatud rekonstrueerimis- ja projekteerimistööde osas juhul, kui taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates 12 kuu jooksul on vähemalt ühel korral Statistikaameti avaldatav ehitushinnaindeks võrreldes vahetult eelneva kvartaliga tõusnud vähemalt 2 protsenti või on ehitushinnaindeks tõusnud vähemalt 6 protsenti võrreldes taotluse rahuldamise otsuse tegemise aja ehitushinnaindeksiga ja taotluste rahastamise eelarve võimaldab toetuse summa suurendamist. [RT I, 17.01.2023, 1- jõust. 20.01.2023]

(4¹) Lõikes 4 sätestatud toetuse suurendamise taotlusega esitab toetuse saaja EISile rekonstrueerimis- ja projekteerimistööde uue maksumuse ja nende suurenemise põhjenduse. [RT I, 17.01.2023, 1- jõust. 20.01.2023]

(4²) Rekonstrueerimis- ja projekteerimistööde toetuse summat võib suurendada kuni kümme protsenti taotluse rahuldamise otsuses sätestatud vastava rekonstrueerimis- või projekteerimistöö maksumusest. [RT I, 17.01.2023, 1- jõust. 20.01.2023]

(5) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta kuni projekti tegevuste elluviimiseni.

(6) Kui muutuvad taotluse rahuldamise otsuses märgitud lõikes 2 nimetatud asjaolud, teavitab toetuse saaja EISi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt 30 päeva jooksul vastava asjaolu teadasaamisest arvates.

(7) EISil on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest, kui soovitatav muudatus mõjutab oluliselt projekti oodatavaid tulemusi ja mõju või nende vastavust meetme tegevuse eesmärkidele.

(8) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab EIS 30 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.

(9) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta tagasiulatuvalt, kui see aitab kaasa projekti tulemuste saavutamisele ja muudatus on põhjendatud.

(10) Taotluse rahuldamise otsuse võib EIS täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses või toetuse eraldamise või kasutamisega seotud õigusaktides sätestatud tingimusi;
- 2) taotlejal ei ole võimalik tagada vajalikku mahus omafinantseeringut;
- 3) toetuse saaja ei ole taotluse rahuldamise otsuses nimetatud tähtaja jooksul toetatavaid tegevusi ellu viinud;
- 4) toetuse saaja esitab toetusest loobumise avalduse;
- 5) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
- 6) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 7) toetuse saaja taotlust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata.

§ 26. Omanikujärelevalve ja tehnilise konsultandi teenuse hanked

(1) Omanikujärelevalve ja tehnilise konsultandi teenuse tellimisel võetakse vähemalt kolm omavahel sõltumatut pakkumust. Omanikujärelevalve ja tehnilise konsultandi teenuse pakkumused võivad olla võetud ühise pakkumusena kui mõlema teenuse maksumus on pakkumuses eraldi välja toodud.

(2) Pakkumuskutse peab sisaldama kriteeriume eduka pakkumuse väljavalimiseks.

(3) Lõikes 2 nimetatud kohustust ei ole toetuse saaja kohustatud järgima, kui lõikes 1 nimetatud teenuse maksumus on ilma käibemaksuta alla 20 000 euro.

(4) Pakkumused peavad olema võrreldavad ja kontrollitavad.

(5) Pakkumused peavad olema allkirjastatud.

(6) Esitatud pakkumuste seast tuleb teenuse osutaja valida parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte alusel.

(7) Pakkumuskutse ja pakkumuse esitamine ning pakkumuste võtmisega seotud teavevahetus toimub kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja seda tuleb säilitada § 31 punktis 5 sätestatud tähtajani.

(8) Omanikujärelevalve teenuse tellimisel peab toetuse saaja seadma omanikujärelevalve tegijale järgnevad ülesanded:

- 1) kontrollida tehases paikvaatlusena § 6 lõikes 2 nimetatud elementide dokumentatsiooni nõuetekohasust ja esitatud dokumentide alusel elementide nõuetekohasust ning ehitusprojektile vastavust;
- 2) kaasata EISI volitatud osapoolena järelevalve teostamisel.

5. peatükk Toetuse maksmise tingimused ja aruannete esitamine

§ 27. Toetuse maksmise tingimused

(1) Maksetaotluste menetlemisel ja toetuse maksmisel lähtutakse määruses ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast.

(2) Toetus makstakse välja tegelike kulude alusel toetuse saaja kontole, kui lõikest 8 ei tulene teisiti.

(3) Toetuse saaja võib maksmist taotleda kuni neljas osas.
[RT I, 03.06.2022, 2- jõust. 06.06.2022]

(3¹) Toetuse saajal on õigus esitada:

- 1) esimene maksetaotlus, kui vastu on võetud korterelamu rekonstrueerimiseks vajalik ehitusprojekt või vähemalt viis protsenti rekonstrueerimistööde kogumahust;
- 2) teine maksetaotlus, kui vastu on võetud vähemalt 30 protsenti rekonstrueerimistööde kogumahust;
- 3) kolmas maksetaotlus, kui vastu on võetud vähemalt 90 protsenti rekonstrueerimistööde kogumahust;
- 4) lõppmakse taotlus, mis vastab vähemalt viiele protsendile rekonstrueerimistööde kogumaksumusest, kui vastu on võetud kõik rekonstrueerimistööd.

[RT I, 03.06.2022, 2- jõust. 06.06.2022]

(4) Lõike 3¹ punktides 1–3 nimetatud osalise makse taotlusele lisatakse abikõlblike kulude tekkimist tõendavate dokumentide koopiad.

[RT I, 03.06.2022, 2- jõust. 06.06.2022]

(5) [Kehtetu - RT I, 03.06.2022, 2- jõust. 06.06.2022]

(6) Lõppmakse taotlusele lisatakse:

[RT I, 03.06.2022, 2- jõust. 06.06.2022]

- 1) üldtunnustatud meetodika kohane ventilatsioonisüsteemi õhuvooluhulkade mõõdistamise protokoll, milles tuleb esitada iga mõõtepunkti projekteeritud ja mõõdetud õhuvooluhulk ja nende erinevus protsentides;
- 2) küttesüsteemi olemasolul tasakaalustamise protokoll, mis tuleb esitada ka juhul, kui keskküttesüsteem oli eelnevalt rekonstrueeritud ja rekonstrueerimistoetuse raames teostatud töödega küttesüsteemi ei uuendatud;
- 3) gaasiseadme olemasolul korteris gaasipaigaldise audit;
- 4) omanikujärelevalve ja tehnilise konsultandi teenuse tellimisel võetud pakkumused koos pakkumuskutsega ja eduka pakkujaga sõlmitud leping;
- 5) fotod rekonstrueeritud korterelamust ja tehnosüsteemidest;
- 6) [Kehtetu - RT I, 03.06.2022, 2- jõust. 06.06.2022]
- 7) kulude tekkimist tõendavate dokumentide koopiad.

(7) Kulude tekkimist tõendavate dokumentide koopiad on:

- 1) esitatud arve;
- 2) arve tasumist kinnitav maksekorraldus, konto- või krediitkaardi väljavõte;
- 3) töö üleandmise-vastuvõtmise akt.

(8) EIS võib teha toetuse saajale makse ka ainult lõike 7 punktides 1 ja 3 nimetatud dokumentide alusel. Nimetatud juhul on toetuse saajal kohustus esitada EISile lõike 7 punktis 2 nimetatud maksmist tõendav dokument 10 kalendripäeva jooksul toetuse makse saamisest arvates. Esitatud arve tasumise kohustus loetakse toetuse saaja poolt täidetuks pärast abikõlbliku kulu tasumata osa maksmise tõendamist.

(9) Toetus makstakse välja vastavalt taotluse rahuldamise otsuses nimetatud osakaalule abikõlblikust kulust ning kuni otsuses märgitud toetuse summani. Kui rekonstrueerimistööde maksumus kujuneb väiksemaks, kui taotluses märgitud toetuse summa, makstakse toetust lähtuvalt projekti tegelikust maksumusest vastavalt taotluse rahuldamise otsuses märgitud toetuse osakaalule.

(10) Pärast maksetaotluse saamist kontrollib EIS kulude abikõlblikkust, toetuse saaja kohustuste täitmist, viib vajadusel läbi paikvaatluse ning teostab väljamakse hiljemalt 90 kalendripäeva jooksul maksetaotluse saamisest arvates.

(11) Kui maksetaotluses on puudusi või toetuse saajalt on vaja küsida täiendavaid dokumente või teavet, annab EIS toetuse saajale puuduste kõrvaldamiseks kuni 10-tööpäevase tähtaja, mille võrra pikeneb maksetaotluse menetlemise tähtaeg. Põhjendatud juhul võib EIS väljamakse aega pikendada, teavitades sellest toetuse saajat viivitamatult.

§ 28. Maksetaotluse menetluse peatamine ja toetuse maksmisest keeldumine

(1) EIS võib peatada maksetaotluse menetlemise osaliselt või täielikult ja anda tähtaja puuduse kõrvaldamiseks või maksetaotluse selgitamiseks, kui:

- 1) esitatud väljamaksetaotlus, selle lisad või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;
- 2) esitatud kuludokumendid ei vasta taotluses esitatud projekti perioodile, tegevustele või eesmärkidele;
- 3) teostatud tegevused ei vasta taotluse rahuldamise otsuses kirjeldatud tegevustele või nende toimumine või tulemuste nõuetele vastavus ei ole tõendatud;
- 4) toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;
- 5) menetluses oleva maksetaotluse või sama projekti ükskõik millise varasema maksetaotluse kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;
- 6) esineb põhjendatud kahtlus §-s 26 sätestatud nõuete täitmise osas.

(2) EIS võib toetuse maksmisest osaliselt või täielikult keelduda, kui lõikes 1 nimetatud peatamise aluseks olev asjaolu ei ole tähtaegselt kõrvaldatud.

§ 29. Aruannete esitamise tähtajad ja kord

(1) Toetuse saaja esitab EISile projekti elluviimise kohta lõpparuande vastavalt taotluse rahuldamise otsuses märgitudle EISi kinnitatud vormil 30 tööpäeva jooksul pärast toetuse lõppmakse saamist.

(2) Projekti lõpparuandes peab olema kajastatud vähemalt:

- 1) taotluse rahuldamise otsuses sätestatud andmed projekti kohta;
- 2) andmed toetuse maksete kohta;
- 3) toetuse saaja hinnang projekti tulemuslikkusele ja elluviimisele;
- 4) toetuse saaja kinnitus andmete õigsuse kohta, allkiri ja aruande esitamise kuupäev.

(3) Toetuse saaja on kohustatud esitama projekti elluviimisele järgneva kalendriaasta mõõdetud energiakasutuse andmetel põhineva energiamärgise EISi sätestatud viisil hiljemalt ühe kuu möödudes asjakohase kalendriaasta lõppemisest.

6. peatükk

Toetuse saaja ja EISi õigused ja kohustused ning finantskorrektsioonid

§ 30. Toetuse saaja õigused ja kohustused

(1) Toetuse saaja õigused on:

- 1) saada EISilt selgitusi, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustuste täitmisega;
- 2) esitada oma seisukohad vastavalt haldusmenetluse seaduse §-s 40 sätestatule.

(2) Toetuse saaja kohustused on:

- 1) tagada projekti elluviimine ettenähtud tingimustel ja kavandatud tulemuse saavutamine;
- 2) tagada omanikujärelevalve elluviimiseks vajaliku kvalifikatsiooniga isiku olemasolu;
- 3) esitada EISile tähtaegselt tööde teostamise ja tulemustega seonduvat informatsiooni;

- 4) viivitamata kirjalikult informeerida EISi kõigest esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist;
- 5) tõendada kulude abikõlblikkust ja kavandatud tulemuse saavutamist;
- 6) teavitada EISi projekti tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest;
- 7) võimaldada teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid (edaspidi *järelevalve*);
- 8) võimaldada järelevalvet teostavale isikule juurdepääsu projekti objektile ning anda audiitori ja järelevalvet teostava isiku kasutusse kõik tööde teostamisega seotud andmed ja dokumendid 3 tööpäeva jooksul vastavast nõudmisest arvates;
- 9) osutada auditi ja järelevalve kiireks läbiviimiseks igakülgselt abi;
- 10) tagastada tagasimaksmisele kuuluv toetus tähtaegselt;
- 11) võimaldada EISile või EISi määratud isikule juurdepääsu projekti objektile ja projektiga seonduvale teabele;
- 12) lubada EISil teostada mõõdistusi ning andma nõusoleku kogutud teabe analüüsiks ja avalikustamiseks;
- 13) seadma omanikujärelevalve tegijale ülesande kaasata § 26 lõike 8 alusel EISi volitatud osapoolena järelevalve teostamisel.

§ 31. EISi õigused ja kohustused

EISi õigused ja kohustused on:

- 1) tagada tegevuste elluviimiseks vajaliku kvalifikatsiooniga isikute olemasolu ja õiguslikud eeldused;
- 2) kontrollida ehitusprojekti vastavust toetuse saamiseks vajalike rekonstrueerimistöde mahule, kvaliteedile ja energiatõhususele;
- 3) anda taotlejale ja toetuse saajale selgitusi toetuse andmise ja kasutamise seotud küsimustes;
- 4) teha projekti elluviimise üle järelevalvet;
- 5) säilitada toetuse andmisega seotud dokumente 7 aastat taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates;
- 6) säilitada riigiabi või vähese tähtsusega abi andmisega seotud andmeid 10 aastat alates päevast, mil määrase alusel anti viimast korda üksikabi.

§ 32. Toetuse tagasi nõudmine

(1) Toetuse tagasinõudmise otsus tehakse ja toetus nõutakse tagasi vastavalt atmosfääriõhu kaitse seaduse §-le 182¹.

(2) Toetuse tagasinõudmise otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) toetuse eraldaja;
- 2) toetuse saaja nimi;
- 3) tagasinõudmise alus ja põhjendus;
- 4) tagasinõutav toetuse summa;
- 5) tagasinõutava summa tagastamise tähtaeg;
- 6) tagasimakse tegemiseks konto number ja saaja nimi;
- 7) otsuse vaidlustamise võimalused;
- 8) otsuse tegemise kuupäev ja otsuse number;
- 9) tagasinõudmisega seotud muu oluline teave.

(3) Toetuse saaja peab tagasinõutava toetuse tagasi maksma 30 kalendripäeva jooksul tagasinõudmise otsuse kehtima hakkamisest arvates.

(4) Toetuse saaja võib taotleda EISilt toetuse tagasimaksmise ajatamist esitades selleks viie tööpäeva jooksul toetuse tagasinõudmise otsuse kättesaamisest arvates EISile vastava kirjaliku avalduse, milles on ajatamise vajaduse põhjendus ja soovitud tagasimaksmise ajatamiskava.

(5) EIS teeb toetuse tagasimaksmise ajatamise kohta otsuse hiljemalt 10 tööpäeva jooksul ajatamise taotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhul võib otsuse tegemise tähtaega pikendada kuni 10 tööpäeva võrra, teavitades sellest toetuse saajat.

(6) Toetuse tagasimaksmist võib ajatada kuni kuueks kuuks tingimusel, et toetuse tagasimaksmine lõpetatakse hiljemalt 31. detsembril 2024. a. EIS koostab toetuse tagasimaksmise ajatamiskava nimetades seal igakuiselt tasumisele kuuluvad osamaksed ning esitab selle toetuse saajale.

[RT I, 26.03.2024, 13- jõust. 29.03.2024]

(7) Kui toetuse saaja ei ole tagastanud tagastamise otsuses märgitud tagasinõutavat toetuse summat otsuses toodud tähtajaks või tagasimaksmise ajatamise korral tasunud osamakset ajatamiskavas toodud tähtajaks, kohaldatakse viivist vastavalt atmosfääriõhu kaitse seaduse § 182¹ lõikele 4.

(8) Kui toetuse saaja ei tasu osamakseid ajatamiskava kohaselt, võib EIS tunnistada ajatamiskava kehtetuks ning nõuda toetuse saajalt toetuse tagastamist lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul.

§ 33. Rakendussätted

(1) Käesoleva määruse 2021. aasta novembris vastu võetud muudatusi kohaldatakse 1. novembrist 2020. a kuni 3. maini 2021. a esitatud taotluse osas.

(2) Lõikes 1 sätestatud juhul on taotlejal õigus nelja kuu jooksul alates käesoleva sätte jõustumisest muuta esitatud taotlust osas, mis tuleneb § 6 lõike 2 ja § 15 lõike 1 muudatustest.
[RT I, 10.11.2021, 3- jõust. 13.11.2021]